

בעזהש"י"ת

הלכות נופש

קובץ הלכות הנוגעות לימי הנופש

לעילוי נשמת
מוהר"ר שלמה דניאל
בן החבר ר' יוסף
וואלך זצ"ל

יו"ל על ידי

מהדורת תשע"ט
עם תוספות

הלכות נופש

קובץ הלכות הנוגעות לימי הנופש

- הרבה אנשים נוסעים בימי הקיץ מביתם למקום נפש, להחליף אוויר ולחזק את הבריאות, ובעצם הוא דבר טוב, כי הוא בא לחזק את הגוף. [ויכמו שמבאר ברמב"ם הלכות ידעות פ"ג ה"ג: '... אלא ישים על לבו שיהא גופו שלם וחזק, כדי שתהיה נפשו ישרה לדעת את ה', שאי אפשר שיבין וישתכל בחכמות והוא רעב וחולה, או אחד מאיבריו כואב'].
- והנה, יש כמה הלכות השכיחות בימי החפש, שלא רגילים בהן בכל ימות השנה בבית, וצריכים לדעת אותן כדי לדקדק בהן. ואף אם הם בדרך כלל דברים ידועים, כדאי לחזור עליהם בעת שהם נוגעים למעשה.

יוצא לדרך

- בכל נסיעה שהיא למרחק של יותר מארבעה מילין מחוץ לעיר [שהוא בערך 4-5 ק"מ] צריכים לומר תפלת הדרך. אף אין צורך לחכות עד שיגיע למרחק זה, אלא יש להתפלל תפלה זו תכף ומיד ביציאה מהעיר, היינו כשכבר אין בתים סמוכים זה לזה.
- אם יש אפשרות, יש להתפלל תפלת הדרך בעמידה [דרך משל: ברכות]. הנוסע במכונית, יש ענין לעצר את המכונית בשעת תפלת הדרך. אם קשה לאומרה בעמידה אפשר לאומרה אף בדרך נסיעה ומישב.
- גם בטיול ברגל או ברפבל (זיילבאהן) וכדומה, אם הוא מתרחק מחוץ לעיר כשעור המרחק שנכתב לעיל, יש חיוב לומר תפלת הדרך.
- כל אחד מהנוסעים חייב בתפלה זו. ואומרים אותה רק פעם אחת ביום, אף אם עשה הפסק באמצע הנסיעה.
- יש סגולה ללמד איזה דברי תורה בכל נסיעה, ואפילו דבר מועט, כדי למנוע מקרים לא טובים השכיחים בדרך [קב תישר].
- כשרואים הרים גבוהים ומרשימים, אם לא ראו אותן ל' יום, מברכים 'עושה מעשה בראשית'. והמתפלל מהם ומשבח את הבורא ב"מה רבו מעשיך ה' מוסיף לעצמו הרבה בהפרת הבורא יתברך.

הלכות נופש

נכון לברך תוך שלשה ימים, אך אפשר לברך את הברכה גם יותר מאחר, (ותוך חמשה ימים יש ג"כ מעלה לשיטת כמה פוסקים). אם יש שלשה ימים עד קריאת התורה, עדיף לברך הגומל לפני עשרה אנשים בלי ספר תורה.

בן אדם אחד יכול להוציא בברכתו כמה אנשים החיבים לברך ברפת הגומל (אם לכלם יש את אותה סבה) בתנאי שגם המברך וגם שאר החיבים מכונים להוציא / לצאת בברכת הגומל. וכשהם עונים את הנסח לאחר הברכה, צריכים לומר "שגמלני" במקום "שגמלך".

תפלה

כמוכן שעדיף לבחור מקום נופש שיש בו מנזן, וכן ספר תורה לקריאת התורה. ואף אם נמצאים בריחוק מקום קצת, מצווה לנסוע בחול להתפלל עם הציבור ככל האפשר, ולא ימנע את עצמו מצד הטירחה, דהלא ידוע שיש שכר פסיעות ולפנים צערא אגרא.

אם אין באפשרותו להתפלל בציבור, והוא מתפלל ביחידות, יש ענין להתפלל בשעה שהציבור מתפללים, כי בשעה זו התפילה מתקבלת יותר. ועל כל פנים יש לשם לב לזמן קריאת שמע ותפלה, לפי זמני המקום שנמצא בו.

יש לברך באיזה צד הוא מזרח. ניתן לבדוק זאת, או בזמן הנץ החמה או על ידי מצפן ('קומפאס'). אם מתפלל תוך כדי נסיעה, ואינו יכול להתפלל לצד מזרח, פגון ברכבת שמסתובבת, כיוון לבו לאביו שבשמים.

מי שמתפלל כל השנה מעריב בזמנו, ועכשיו אין לו אלא מנזן שבו מתפללים מעריב סמוך למנחה, יש חילוקים בזה אם להתפלל עמהם, ויעשה שאלת חכם.

צריכים לברך את זמני היום במקומות הנופש, דהיינו זמנים של כניסת ויציאת השבת, זמן קריאת שמע ותפלה, וזמן שקיעת החמה.

תפלה בציבור

- ברוב המקרים התפילה בציבור ובמניין אינה רק מצוה כי אם חיוב. בהמשך נציין את הפרטים, באיזה מקרים יש חיוב ומתי אין חיוב.
- חייבים להשתתף במניין שקיים במרחק הליכה עד 18 דקות. אך לא האורך של הדרך קובע אלא הזמן. כלומר, בעל רכב חייב לנסוע למקום יותר רחוק מהולך רגל אף שהדרך ברגל יותר מ-18 דקות. מי שמשתדל בכל זאת להגיע למניין, גם אם הדרך מרוחקת, הרי זה משובח.
- אין חייבים להתפלל במניין כשיש על ידי זה הפסד ממון. אמנם מניעת הריוח אינה סיבה להיפטר מתפילה בציבור.
- במקרה של ספק, אם קיים מניין או לא, אינם מחויבים להגיע.
- בן אדם חולה או חלש שלא יוצא מהבית אלא למקרים דחופים, אינו מחויב להתפלל תפילה בציבור. והוא הדין אם קשה לו להישאר זמן ממושך בבית המדרש. במקרה של קור גדול, וחושש מהצטננות, מותר לו להתפלל בבית ביחידות.
- אם קיים מניין לאחר זמן תפילה (זמן הגר"א), עדיף להתפלל ביחידות ובזמן הנכון. אמנם אם רק מתפללים אחרי זמן קריאת שמע (זמן הגר"א), יקרא קודם שמע, אך יתפלל אח"כ עם המניין. אך יש דעה להעדיף קריאת שמע עם הברכות בזמנה (ז.א. זמן הגר"א).
- אם אין לו תפילין בזמן המניין, אך יש לו כשיתפלל ביחידות, עדיף להתפלל ביחידות עם התפילין. אמנם אם חסר רק הטלית, מוטב להתפלל עם הציבור ובלי טלית.
- מי שחייב מצד בריאות לאכול לפני התפילה בציבור, יתפלל שחרית ביחידות בבית לפני האוכל. כמובן, שאין זה פוטר אותו מלהגיע אחר כך לבית המדרש כדי לשמוע קריאת התורה, לענות קדושה, אמן וכו', ובשבת, להתפלל מוסף עם הציבור.
- מי שהוא עסוק באורחים בבית (ד.מ. שהם כבר התפללו), אינו חייב להגיע למניין. ובמיוחד כשפוגע על ידי זה באורח.
- כתוב בהלכה, שאין חייבים ללכת למניין בלילה כשהרחובות חשוכים. אכן קיים ספק אם זה שייך גם בימינו, כשהרחובות מוארים ואין סכנה.
- כשלא מתאפשר לו ללכת למניין, עדיף להתפלל בבית בזמן שהציבור מתפללים. גם טוב להתפלל בבית המדרש כשאין מניין, כי הן הזמן והן והמקום חשובים לתפילה.
- המעלה של תפילה בציבור הינה, שהיא מתקבלת בשמים בלי ביקורת, מה שאין כן כשמתפללים ביחידות.
- אף שיכול לכוון יותר טוב וללא הפרעות כשמתפלל ביחידות, לא ימנע עצמו מלהתפלל עם הציבור.
- לא ילמד עד מאוחר בלילה, אם זה יפריע לו להתפלל בציבור למחרת.
- בעיקרון אין הבדל בין יום חול ליום שבת. כך שמלבד המקרים שהזכרנו, ישתדל תמיד להתפלל עם מניין. וביום של קריאת התורה ניתוסף עוד המצוה של קריאת התורה.
- חשוב במיוחד להתפלל בציבור, בראש חודש, מכיון שיש ספק בין הפוסקים, אם אפשר לברך ביחידות על הלל.

- התפילה בציבור המעולה ביותר הינה, כשמתחילים את תפילת השמונה עשרה ביחד עם כולם. אמנם למי שעדיין לא מוכן, אף כשמתחיל יותר מאוחר, (ואפילו רק ביחד עם השליח ציבור בחזרת הש"ץ), נחשב לו עדיין כעין תפילה בציבור. להלכה יכול לדלג קטעים מפסוקי דזמרה, כדי להתחיל שמו"ע עם כולם, (אבל מצד קבלה יש שנמנעים מזה).
- אין לנשים שום חיוב להתפלל בציבור, אכן ידוע, שגם להן יש מעלה גדולה להתפלל כפי אפשרותן בבית הכנסת, וכן לענות קדושה, ואמן יש"ר וכו'
- כשנמצאים במניין בו לא מתפללים בנוסח שהוא רגיל בו, אזי בתפילות שאומרים בקול, יאמר כמו כולם (קדושה, קדיש ועוד). אבל תפילות שבלחש יתפלל כפי מה שרגיל תמיד.

דירת הנופש

אם שוכרים דירה במקום הנופש לפחות משלושים יום, אין מחייבים לקבוע מזוזה. ביותר משלושים יום יקבע, ויש דעות אם בברכה או לא.

אם יש בבית אור אלקטרוני שנדלק מעצמו כשנכנסים, יש למצוא עצה לפגי שבת למנוע זאת [כגון להדביק על העין האלקטרונית חתיכת דבק בהספמת הבעה"ב] אפילו אם זה כרוך בהוצאת ממון [לשלם את החשמל לכל השבת וכד']. באם עצות אלו אינם אפשריים יעשה שאלת חכם.

אם קרה שנגנב לבית והאור נדלק על ידי זה באופן אוטומטי, אין איסור לעזוב את המקום אף על פי שגורים בזה שייכבה האור (פסיק רישא דלא ניחא ליה, במקום צער וגרמא, כ"כ הפוסקים). **נוהה שעל יד בית פרחוב, והיא נדלקת על ידי העובר, לכתחילה טוב להימנע מלעבור שם, אבל אין בזה איסור.**

כְּשֶׁכֻּמָּה יְהוּדִים שׁוֹכְרִים דִּירוֹת בְּבִגְנָן אֶחָד, אָסוּר לְטַלֵּל מִהַדִּירוֹת לְחֹדֶר הַמְדְּרָגוֹת. אִם רוֹצִים לְטַלֵּל, צְרִיכִים לְשַׁפּוֹר רִשּׁוֹת מִהַנָּכְרִי, וְאַחֵר כֶּף לַעֲשׂוֹת עִירֻבֵי חֲצִירוֹת כְּדֵין, וּיְבַרֵּךְ אֶת הַבְּרָכָה עַל הָעִירֻב.

במלון יהודי, שכולם אוכלים ממטבח אחד, אין צריך עירוב. אולם אם גרים כמה יהודים במלון של נכרים, ולכל אחד יש חדר לעצמו לישון ולאכול שם, יש צד דצריך עירוב לטלטל מהחדרים לפרוזדור, לכן יעשה עירוב אבל לא יברך.

בהרבה מהמלונות כיום הכניסה לחדרים היא על ידי פרטיסים מגנטיים, כמוכך שפשטת אסור להשתמש בהם. גם על ידי אמירה לנכרי הדבר אסור, מפני איסור אמירה לעכו"ם. הפיתרון הכי טוב הוא, לבקש בקבלה לכבות את פעילות פרטים המגנטי, ולא לנעול את הדלת למשך כל השבת (חפצי ערך ניתן להשאיר או בפספת או למסור בקבלה).

במקרה יש ליזהר, שעל ידי פתיחתו לא תדלק הנוצה שבו, וזה אפשר למנוע לפני השבת על ידי שמסובכים את הנוצה [לא תמיד אפשרי], או להדביק את הכפתור שמפעיל את הנוצה. כן יש סוג מקררים חדשים, שעל ידי פתיחת הדלת נראות אותיות מעל הדלת. יש אפשרות למנוע זאת ע"י מגנט, ויברר אצל מי שמבין בזה.

אם יש בדירה ברוז שעל ידי סיבובו לצד השני יוצאים מים חמים, יש ליזהר מאד שלא לסובב אותו בשוגג בשבת. [כי אז יש בישול כמה שנכנסים מים קרים ל'בולערי' החם]. אם קרה לו שסיבב, יש ספק אם מותר שוב לסגור הברז, על כן עצה טובה הוא שיעשה בו איזה סימן בברז לפני שבת שלא יבא לידי כך.

כלי אוכל וקדריות הנמצאים בדירה של עכו"ם ועומדים לרשות השוכר, דרך כלל אין להשתמש בהם אפילו בצונן, כי יש הרבה פרטי הלכות בזה. אולם בכוסות של זכוכית מותר להשתמש בהם עכ"פ לקר. כמו כן מותר לחמם מים בקומקום חשמלי, כיון דעומד רק לחימום מים.

אם משתמשים בכיריים חשמליות של עכו"ם, יש להכשירן לפני השימוש. דהיינו לשים נייר או גפרור על הפלטה, ולהדליק את הפלטה עד שבוער הנניר. בנוסף לזה טוב לכסות את הכיריים בנייר כסף עבה, [אבל הרבה פעמים, בפרט כשמשאירים התבשילים בשבת על נייר כסף דק, יכול לצאת הזק מזה].

מכשיר מקרו-גל, אף על פי שהשתמש בו הנכרי, אפשר להשתמש בו, אם עוטפים את האוכל שרוצים לחמם בשתי עטיפות הרמטיות. ניתן לעשות זאת בשתי שקיות של פלסטיק זו בתוך זו, שקושרים כל אחת היטב. אולם צריכים להקפיד בזה, שלא יהיה רטיבות ביניהן, ושלא יפתחו ויקרעו על ידי החום [דבר שקיחת]. גם בתנור אפיה אפשר להשתמש באופן זה, ובו אפשר גם לעטוף את האוכל כשמשימים אותו בתוך שני כלים חד - פעמיים

[4,80 או קרוב ל-6 מטר] במקום אחד - , וגם בסף הפל יש במחיצות עומד מרובה על הפרוץ.

אולם בפארק שהשטח שלו הוא בית סאתים ואינו מוקף לדירה [שהוא ע' אמות וד' טפחים על ע' אמות וד' טפחים], אף אם יש בו התנאים הנ"ל, אסור לטלטל. ויש להזהיר אף את הילדים, שלא לטלטל או לשחק בתוכו כבדור וכדומה - בשבת. [השיעור במידות שלנו יוצא בערך מ 33 על 33 או 40 על 40 מטר, והוא הדין אם יש שיעור שטח כזה שאינו מרובע אלא ארוך וקצר או עגול].

לכתחילה אין לשתות בגינה בשבת, מפני שיש חשש שישפך המשקה על הקרקע, ויעבור על איסור זריעה.

יש אומרים שאין לפתוח שמשויה בשבת משום איסור לעשות אוהל. וכן יש מחמירים בגגון במרפסת המגן מן השמש, שאין לפתחו בשבת. ואם כבר היה פתוח לפני שבת טפח אחד, אז לכו"ע מותר לפתוח לגמרי.

פיריים אלקטרו-מגנטיים שקורין [Induktionsherd] אסור להשתמש בהם בשבת, כיון שנגדלק ונכבה כשמניחים או מסלקים ממנו את הקדרה.

רפואה בשבת

אסור למרוח משקה להגן מפני השמש, אבל בשמן שהוא ממש נוזלי מותר. אכן אם היה כבר בשמש וסובל עתה מדלקת, יש לאסור בכל אופן משום רפואה בשבת. כמו כן מותר לתת חומר המגן על הגוף מפני עקיצות, בתנאי שהוא חומר נוזלי לגמרי. אולם אחרי העקיצה אסור כי זה נקרא רפואה. [כמוכן נאמר זאת כשזו עקיצה רגילה שנגרמת רק מקומית, אבל אם נראים פסים מהעקיצה והלאה, או שיש עקיצה בתוך הפה, יש בזה חשש סכנה וצריכים למהר לרופא].

תחום שבת

- בשבת יש לזהר שלא לצאת מחוץ לעיר יותר משיעור תחום שבת. והוא שיעור אלפיים אמה לכל רוח של העיר, שהוא קרוב ל-1 או 1,2 ק"מ. אכן לא קל לדעת מה נקרא סוף העיר לגבי דין זה, ואם אין הגבול נקבע על ידי מורה הוראה, מוטב שלא יצא כלל מן העיר.
- מי שנמצא במקום נופש שאין שם מניין, אלא בעיירה הסמוכה מחוץ לתחום, ורוצה ללכת לשם בשבת, אם המרחק מסוף העיר עד מקום המניין אינו יותר מארבעת אלפים אמה, שהוא קרוב ל-2 או 2,4 ק"מ, אפשר לעשות עירובי תחומין, דהיינו להניח לחם בסוף התחום של אלפיים אמה, ואז נחשב כאילו הוא מקבל את השבת במקום הלחם. אכן במקרה זה אסור לצאת מצד השני של עירו כלל. וכיון שצריך מדידות וגם יש כמה פרטים בהלכה זו, אין לעשות זאת אלא על ידי רב או מו"צ.

פת ישראל ☀ חלב ישראל

- מצוה לאכול פת ישראל, דהיינו שהישראל הדליק את התנור. כשאין להשיג פת ישראל, מותר לאכול פת פלוט [היינו פת ממאפיה של עכו"ם], אם יודע שאין בה רכיבים לא כשרים, [ולא נעשה בתבנית (פארם)] או בתנור שיש חשש שיש שם שומן].
- בחלות לשבת עוד יותר חשוב לקנות דווקא 'פת ישראל'. אם אי אפשר להשיג במקומו, כדאי לבקש שישלחו לו, ואין צריך להתחשב בהוצאות המשלוח שהרי זה בכלל הוצאות שבת שחוזרות.
- גם בנופש אין היתר להשתמש בתחלב עכו"ם [ואפשר היום לקחת חלב עמיד מהבית שמחזיק הרבה זמן].
- לפעמים יש אפשרות לקנות תחלב טרי מרפת בקר במקום הנופש. אמנם בזה צריכים לדבוק לפני החליבה את הפלי של העכו"ם שחולבים לתוכו שיהיה נקי לגמרי, ויותר קל אם יקחו פלי של ישראל. כמו כן צריכים להיות נוכח ולשמור כל זמן החליבה, או לפחות להיות יוצא ונכנס כל הזמן, ורק בזה נקרא "תחלב ישראל".

הלכות נופש

תרומות ומעשרות

כְּשֶׁקוֹנִים פִּירוֹת אוֹ יִרְקוֹת אֶצֶל הַנֶּכְרִי יֵשׁ לְבָרֵךְ אִם הֵם בָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אִזּוֹ הֵם מֵחַוִּיבִים בְּהִפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת, דִּהְיִינוּ לְהַפְרִישׁ מֵהֶם קֶצֶת יוֹתֵר מִ-1/100 וְלֹאמַר אֶת הַנוֹסֵחַ הַמְּפוֹרָשׁ בְּסִדּוּרִים. יֵשׁ אֲפָשָׁרוֹת לַעֲשׂוֹת אֶת הַפִּירוֹת גַּם בְּנוֹסֵחַ קָצֵר. וַיִּפְרִישׁ בְּלֹא בִּרְכָה, וְיִמָּה שְׂמִפְרִישׁ יַעֲטוֹף בְּנִפְרָד, וְהוּא אָסוּר בְּאַכִּילָה.

לְהֵלֵךְ נוֹסֵחַ קָצֵר לְהִפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת שְׁפוּרָסִם ע"י קָהָל עֲדַת יִשׁוּרוּן צִירִיךְ:

« Es sollen gemacht sein, die Tithen und Maasros, und die entsprechenden schriftlich formulierten Anweisungen, die beim Rabbinat der Israelitischen Religionsgesellschaft Zürich vorliegen“.

טבילת פלים

כְּשֶׁקוֹנִים פִּלִּים חֲדָשִׁים מִנֶּכְרִי בְּמָקוֹם הַנוֹפֵשׁ, צָרִיכִים לְהַטְבִּילָם בַּמִּקְוָה כְּשֶׁר כָּמוֹ שֶׁהוּא מְטַבֵּיל בְּכָל הַשָּׁנָה, (חוּץ מִפִּלִּים חֲד פְּעָמִים, כְּלִי פִלְסְטִיק לְרֹב הַפּוֹסְקִים, וְכִלֵּי עֵץ). לְטַבִּילָה זֶה נִצְרָכַת מִקְוָה כְּשֶׁר לְכָל דִּינִיָּה (וְלֹא מִסְפִּיק מִקְוָה הַכָּשֵׁר בֶּן לְגָבִרִים).

כְּשֶׁאֵין מִקְוָה כְּזֶה בְּמָקוֹם, אֲפָשָׁר לְהַטְבִּילָם בְּמַעַיְנוֹת, בְּנִהְרֹת וּבְאֲגָמִים, כְּשֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שִׁיעוֹר שֶׁל אֲרָבָעִים סָאָה, וְאֵף כְּשֶׁהֵם זֹרָמִים. אָבֵל בְּמָקוֹם שֶׁל מִי גִשְׁמִים, אֲפָשָׁר לְהַטְבִּילָם בֶּן אִם הַמַּיִם מְכֻוָּנְסִים לְתוֹךְ מַחִיצוֹת, וְיֵשׁ בָּהֶם אֲרָבָעִים סָאָה (וְאֵין בָּהֶם מַיִם שְׂאוּבִים). בְּפִרְטוֹת כְּדֹאִי לְהַתְקַשֵּׁר עִם מוֹרָה הוֹרָאָה. בְּשַׁעַת הַדְּחָק (כְּגוֹן לִפְנֵי שַׁבָּת וְכוּ'), אֲפָשָׁר לְהַקְנוֹת אֶת הַפִּלִּים לְנֶכְרִי, כִּי כְּשֶׁהֵם בְּבַעֲלוֹת הַנֶּכְרִי הֵם פְּטוּרִים מִטְבִּילָה. אוֹלָם צָרִיךְ שִׁיחֶיהָ קִנְיִן אֲמִיתִי בְּלִי הַעֲרָמָה.

בְּרַכָּתָּ וְעוֹד מְקוֹמוֹת], אֶפְשָׁר לִיטוֹל אֶת הַיָּדַיִם בְּפָנִים וּלְנָגַב אוֹתָן בַּחוּץ, כִּי יֵשׁ יָדְעָה שֶׁהַנִּגְבוּב
הוּא חֶלֶק מִהַנְּטִילָה.

בְּמִסְעָדָה

מִי שְׂרוּצָה לְהַפְגִּיס לְבֵית קָפָה שֶׁל נָכְרִי לִשְׁתוֹת, בְּמִשְׁקָה קָר אֵין שְׂאֵלָה מִצַּד הַפִּלִּים [וְרֹב
הַמִּשְׁקָאוֹת הַקָּלִים כְּשֵׁרִים הֵם, אֲבָל יִזְהַר שְׂלֹא יִקַּח סוּג מִשְׁקָה שְׂאֵינוֹ מְכִיר, כִּי יִתְכַּן שֵׁישׁ בּוֹ
רְכִיב שֶׁל מִיץ עֲנָבִים אוֹ חֶלְקֵי חֶלֶב]. וְאִם רוּצָה לִשְׁתוֹת מִשְׁקָה חָם כְּגוֹן קָפָה [שְׁחָר] אוֹ תֵּה,
יִבְקֹשׁ לְכַתְחֹלָה כּוֹס זְכוּכִית וְגַם לֹא יִכְנִיס בּוֹ אֶת הַפִּתִּית. אֲבָל בְּדִיעֶבֶד אוֹ כְּשֵׂאִי אֶפְשָׁר יֵשׁ
צָדִידִים לְהַקֵּל.

בְּשִׁתִּית תֵּה יֵשׁ לִיזְהַר, שְׂלֹא לְהַכְנִיס לִימּוֹן חֲתוּף לְתוֹף הַתֵּה, וְאִם הַכְנִיס, יִתְכַּן שְׂאֵף בְּדִיעֶבֶד
אֲסוּר [דְּבַר חֲרִיף]. אֲבָל מִיץ לִימּוֹן מְרוּפֹז מֵתוֹר.

אוּלַּם, כָּל זֶה הוּא בְּבֵית קָפָה שֵׁישׁ מִיחַם הַמַּחֲמָם אֶת הַמַּיִם, אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁמִּבְשָׁלִים אֶת
הַמַּיִם בְּתוֹף סִיר [זֶה קָיִים בְּמָקוֹמוֹת שֶׁעַל הַהָרִים], אֵין לִשְׁתוֹת שֵׁם מִשְׁקָאוֹת חַמִּים.

בַּחֲדָר הָאֵכֶל שֶׁל הַמְּלוֹן, כְּשֵׂאוֹכְלִים שֵׁם הַרְבֵּה אֲנָשִׁים בְּיַחַד, אֵף עַל פִּי שְׂאוֹכְלִים בְּשִׁלְחָנוֹת
נִפְרָדִים, כִּינּוֹן שְׂרוֹאִין זֶה אֶת זֶה, אוֹ שֶׁמֶשׁ אֶחָד מִשְׁמָשֵׁן, מַחוּיָבִים בְּזִימּוֹן. וְהוּא שֶׁהַתְּחִילוֹ אוֹ
גָּמְרוּ בְּיַחַד, אֲבָל אִם לֹא קָיִם לְפָחוֹת תֵּנְאִי אֶחָד מֵהֶן, אֵין צְרוּף לְזִימּוֹן.

שְׁלוּשָׁה שְׂיוֹשְׁבִים בְּמַכּוֹנִית וְאוֹכְלִין בְּיַחַד כְּשֵׁהֶם נוֹסְעִים, יֵשׁ סֶפֶק אִם מְזַמְּנִים. וְהַהֲכָרָעָה
שְׂיוֹמְנוֹ, אֲבָל אִם הֵם עֹשֶׂר לֹא יְזַמְּנוּ בָּשֵׁם.

אִם אוֹכְלִין אֶת פֶּתֶן בְּבֵית עֶכּוֹ"ם [כְּגוֹן בְּמִסְעָדָה שְׁלֵהֶם], אֶפְלוֹ אִם אוֹכְלִין שְׁלוּשָׁה בְּיַחַד אֵין
מְזַמְּנִים.

אֵלוֹ הַצּוּלִים בְּשֶׁר אוֹ תַּפּוּחֵי אֲדָמָה עַל הָאֵשׁ בְּיַעֲרוֹת, יִזְהָרוּ מְאוֹד לֹא לְצִלוֹתָם עַל הַשְּׂפּוּדִים
וְהַבְּרָזִלִּים הַמִּיּוֹעָדִים לָכֶן, כִּי הֵם נִטְרָפוּ עַל יְדֵי שְׂמוּשׁ הַעֶכּוֹ"ם בָּהֶם.

עבודת ה' וחינוך הבנים

בְּעֵינֵינוּ הַנוֹפֵשׁ בְּכָל־לֵוֹת, יֵשׁ הַבְּדֵל גָּדוֹל בֵּינָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. אֲצֵל הָאוֹמוֹת יָמֵי הַשָּׁנָה הֵם הַהֲכָנָה לַיהוּדֵי הַנוֹפֵשׁ וְאֵז הוּא הַשִּׂיא שֶׁל הַשָּׁנָה. אֵךְ בְּיִשְׂרָאֵל הָעֵנָן לְהִיפּוֹךְ. יָמֵי הַנוֹפֵשׁ הֵם הַכָּנָה לַהֲיֹת בְּרִיא וְחֻזֵּק לְעִבּוּדַת ה', הַכָּנָה לְעִבּוּדָה שֶׁל יָמֵי הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת, וְהַכָּנָה לְכָל הַשָּׁנָה.

גַּם בְּיָמֵי הַחֹפֶשׁ עֲצָמָם יֵשׁ עֵנָן שֶׁל עִבּוּדַת ה'. לְדֹגְמָא: עַל יְדֵי הַהִסְתַּכְּלוּת בְּפִלְאֵי הַבְּרִיאָה אֲפָשָׁר לְכוֹן לְאַחַר מִכָּן עַל הַרְבֵּה דְּבָרִים בְּעֵת אֲמִירַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה. כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ יוֹתֵר זְמַן לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה, וְיוֹתֵר זְמַן לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד עִם הַיְלָדִים וּלְפָרֵשׁ לָהֶם דְּבָרִים שֶׁל אֲמוּנָה וְיִרְאָה וְכו'. כִּךְ שֶׁגַם חֹפֶשׁ יָכוֹל לַהֲיֹת דְּבָר שֶׁבִקְדֻשָּׁה, וְכֵמוּ שֶׁנֶּאֱמַר 'בְּכָל דְּרִכֶּיךָ דְּעֵהוּ', וְהַפֵּל הוֹלֵךְ אַחֵר הַכּוֹנֵה.

בְּכָל הַמַּצּוֹת הַמְּוִטָּלִים עַל הָאָדָם נֶאֱמַר כִּי 'מַצּוֹה בּוֹ יוֹתֵר מִבְּשָׁלוּחוֹ'. בְּכָל זֹאת, אָנוּ מוֹסְרִים אֶת בְּנֵינוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה לְשִׁלִּיחַ, הֵינּוּ לְמַלְמֵד כְּדֵי לְלַמֵּד תּוֹרָה. אָכֵן בְּיָמֵי הַנוֹפֵשׁ קָיִימָת הַהִזְדַּמְנוּת לְקִיּוֹם אֶת מַצּוֹת 'וְשִׁנְנָתָם' דְּוֹקָא ע"י ה'בו', וְלֹא ע"י הַשִּׁלִּיחַ. וְכָל הַמַּרְבֵּה הָרִי זֶה מְשׁוּבָח.

כָּלֵל יִשְׂרָאֵל נִשְׁתַּבַּחוּ עַל 'שֶׁלֹּא שִׁינּוּ אֶת לְבוּשָׁם' בְּהִיוֹתָם בְּמַצְרַיִם. וְאִם בְּעֵת הַצָּרוֹת תוֹךְ הַשְּׁעָבוּד הַמֵּר עָמְדוּ בְּנִסְיוֹן, ק"ו בְּיָמִים הַיָּפִים – בְּנוֹפֶשׁ, יֵשׁ לְשִׁמּוֹר עַל זֶה, לֹא לְשִׁנּוֹת אֶת הַלְבוּשׁ וּלְהַתְלַבֵּשׁ כְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט אִם זֶה נוֹגֵעַ לְעֵנָן צְנִיעוּת. כֵּן יֵשׁ לְהִיזָהָר מִלְּהִתְעַרֵּב בֵּין הַנִּכְרִים, וּלְשִׁמּוֹר עַל צוּרֵי תוֹרָתָנוּ 'וְלֹא תִתּוּרֵנוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם' הַשְּׂכִיחַ מְאֹד בְּרַחוּבוֹת בְּיָמֵי הַקִּיץ.

קירוב רחוקים

כְּשֶׁפּוֹגְשִׁים יְהוּדִים שְׂאִינָם שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמַצּוֹת ר"ל, כְּדֹאֵי לְקַרְבָּם בְּאַהֲבָה וּלְלַמֵּד בְּאִיזָה אוֹפֵן אִיזָה עֵנָן שֶׁל מַצּוֹה. וְאֵךְ עַל פִּי שְׁאֲסוֹר לְתַת לַיהוּדִי דְּבָר מֵאֵל אִם יוֹדְעִים שֶׁלֹּא יִכְרֹךְ עָלָיו, מִשּׁוֹם 'לִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל', אֲבָל אִם עַל יְדֵי זֶה יָבֹא לְשִׁנּוּא אֶת שׁוֹמְרֵי הַתּוֹרָה,

מוֹתֵר לָתֵת לוֹ, כִּי גַם בְּזֶה יִתְכַּן שֵׁשׁ אִיסוּר 'לִפְנֵי עוֹר' מִן הַתּוֹרָה מִפְּנֵי שְׂמִיכָשִׁילוֹ בְּאִיסוּר "לֹא תִשָּׂא אֶת אֶחִידָךְ..." (חזו"א).

כל הנ"ל נכתב רק כדי לעורר,
אבל לדעת פרטי הדינים יש לעיין בשו"ע ונו"כ כל הלכה במקומה,
או לשאול דעת מורה הוראה.
א.ה.

**חופשה נעימה עם חיזוק הגוף והנפש,
וכל טוב לכל השנה !**

לתגובות והערות ולקבלת הגליון:
333SULAM@GMAIL.COM

"אֶתְּךָ יָמִים בְּיָמֵינוּ, בְּשִׂמְלָה עֹשֶׂה כְבוֹד"

❧ *Kollel Zürich* ❧

**36 Jahre Unterstützung von
Toirolernen !**

Seit 36 Jahren ertönt der Klang der Toiro im Beis Hamidrosch durch den **Kollel Zürich**. Junge Leute, Talmidei Chachomim und solche, die es werden, beschäftigen sich mit der heiligen Toiro und vertiefen sich im Meere des Talmuds.

Seit 36 Jahren wachsen aus unserem Kollel Talmidei Chachomim heraus, die die Misrach-Wand in Zürich und im Ausland schmücken; darunter befinden sich Rabbonim, Roschei Jeschiwois und Magidei Schiurim, Posskim, Melamdim in Chadorim und hervorragende Baalei Batim, deren Lernen das Hauptziel ihres Lebens ist.

Seit 36 Jahren konnte Zürich durch seine hochherzigen Spender die lernenden Awreichim auf grosszügige Weise unterstützen. In ihrem Verdienst blüht der Kollel, und in ihrem Verdienst wird die Toiro auch weiterhin ihren Bestand bei uns haben.

**Liebe Freunde, wir sind auch
weiterhin auf Ihre Hilfe angewiesen,
! תנו כבוד לתורה !**

Ihr *Kollel Zürich*

❧ **כולל ציריך** ❧

36 שנה של אחזקת תורה !

מזה 36 שנה נשמע קול התורה
ברמה מתוך כותלי כולל ציריך -
אברכים מצוינים, עוסקים
בתלמודם, הוגים בתורת ה',
ומשתשעים בעמקי מימיה.

מזה 36 שנה יצאו מכוללנו
אברכים תלמידי חכמים
המעטרים את שולחן המזרח
בעירנו ציריך ומחוצה לה. בהם
רבנים, מוצ"ים, יושבי על מדין,
ומלמדי תשפ"ר, ומהם בעלי
בתים חשובים העושים מלאכתם
עראי ותורתם קבע, וזו וזו
מתקיימת בידם.

מזה 36 שנה זכתה העיר ציריך
לתמוך ביד רחבה בלומדי התורה
על ידי נדיבי העם אשר נחלצו
לעזרת ה' בגיבורים. בזכותם
העצומה נתקיימה הכולל הנכבד
ובזכותם תמשיך קול התורה
להתרוגן מבין כותלי בית המדרש.

**אחים יקרים, חושו להמשיך
לעזור לעמלי התורה, ותנו כבוד
לתורה !**

❧ "עין חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר" ❧
Bankverbindung: UBS AG CH72 0027 4274 8909 4901 D
(Gemeinnütziger Verein für Thorastudium im Kolel Zürich)
steuerabzugsberechtigt Kt. Zürich/Verfügung 10562/81